

Кує зозуля

Василь Чухліб

Як не впрошували, як не вмовляли бабусю Ярину і тато, й мама, і Галинка з Марійкою, не схотіла вона в новий дім перебиратися.

— Тут я вік прожила, тут дітей виколисала й онуків, — утирала сльози ріжком хустини. — Та в новій хаті й печі немає, а мене вже кров не гріє...

Улітку всміхається стара хатина з-за мальв двома віконцями. Бабуся сидить на призьбі — як дивитися здалеку, то ніби спочиває. А підійдіть ближче — і побачите, що руки її все щось роблять: то віники з нехворощі в'яжуть, то квасоллю луцять, то цибулю у вінки заплітають.

Взимку хатину по вікна замітає снігом. Тоді Марійка з Галин— І кою прокидають до неї від нової хати стежку,носять бабусі воду й дрова. Що старому, німичному за такої погоди робити? Натопить бабуся Ярина піч, сяде проти вікна й вишиває. Хоч до восьмого десятка сонце її котиться, зір у неї ще гострий, навіть нитку сама в голку просилює. Замолоду не було їй коли вишивати, бо ніде без бабусі не обходилося — ні на буряках, ні біля молотарки, ні на фермі, біля телят маленьких. А тепер час є, то вже й портрети всі в рушники прибрала, і скатертину завітчала калиною, а тепер он наволочки для Галинки й Марійки вишиває.

Крім бабусі, в хатині ще є зозуля. Час від часу вона вигулькує з віконця, що в голубому годиннику, і тоді в хаті лунає: "Ку-ку! Ку-ку!"

— Бач, яка невгамовна! — каже бабуся. — Скільки літ кує!

— А скільки, бабусю? — одразу хапаються за мовлене слово онуки.

— Ех, багато, дівчата, багато, — зітхає вона. — Дід ваш першим трактористом у селі був. І годинника цього йому вручили в районі, як стахановцю. У полі дід ваш на тракторі робив і на війну на тракторі поїхав, — замість плуга причепили до нього гармату. Я з малими Петриком та Мишком лишилася. Ось зараз ви до їжі не дуже охочі, бо всього вдосталь, а тоді мерзла картопля нам за харч була. За годинника якимось один чоловік пуд борошна давав. Хлоп'ята мої — аж шкіра на них світиться, — а тут: "Не продавайте, мамо! Що тато нам скаже, як з війни повернеться?" Не кувала більше зозуля вашому дідусеві, дівчата. А мене будила щосвітанку — до роботи колгоспної й домашньої, Мишка та Петрика — до школи, а потім — у поле...

І взимку, і влітку бабуся Ярина спить на печі. Піч велика, наче пароплав. Люблять забиратися туди Галинка з Марійкою, бо куди тільки не плавають з бабусею-капітаном. За моря-океани, на дивовижні острови, де весь час літо, де співають жар-птиці, у країну орлів і в долину голубих троянд.

— Бабусю, а ще розкажіть казку про шестеро братів і сьому сестрицю Галю, — і цього вечора, як завжди, просить Марійка Ні, краще про царівну Несміяну! — тулиться, піддобрюється Галинка.

— Таж у вас телевізор є, ще й кольоровий, чого тільки не розкажує, дивись собі,

слухай...

— А ми хочемо, щоб ви...

З годинника вигулькує зозуля і кує десять разів.

— Ну ось, чуєте? Спати вже пора, — відказує бабуса і обнімає Галинку, що ближче до неї.

— А мене? — подає голос Марійка.

Ну що з вами вдієш! — Бабуса лягає посередині й, розпростерши руки, мов крила, обнімає обох дівчаток.

Коли онуки засинають, вона тихенько злазить з печі, дибуляє в темряві на цокіт годинника й зупиняє маятник.

— Щоб не сполохала серед ночі моїх сміхотушечок, — шепоче. — Та й тобі треба спочити, зозулько. А тільки засіріє, я тебе збуджу. І знову куватимеш...

Джерело: Олень на тому березі. Київ, "Веселка", 1987.